

ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ КОМІСАРІАТ

Інструкторсько-методичне заняття за темою:

Порядок проведення бронювання військовозобов'язаних на підприємствах, установах і організаціях на період мобілізації та на воєнний час.

Начальник відділу військового обліку та бронювання
Харківського обласного військового комісаріату
підполковник ШЕРЕМЕТ Г.І.

ПЕРЕЛІК КЕРІВНИХ ДОКУМЕНТІВ ПО ВЕДЕННЮ БРОНЮВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, В УСТАНОВАХ ТА ОРГАНІЗАЦІЯХ

Закони України

Про військовий обов'язок і військову службу
Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію

Постанови Кабінету Міністрів України

№ 921 від 07.12.16 Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов'язаних

№ 45 дск від 04.02.15 (в редакції ПКМУ № 12 дск від 11.01.18) Про затвердження Порядку бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час

Підприємства, установи, організації з питань бронювання:

Установи зобов'язані мати дані щодо чисельності військовозобов'язаних, які:

- 1) заброньовані згідно з переліками посад і професій та працюють на підприємстві, в установі, організації;
- 2) мають мобілізаційні розпорядження та підлягають призову в разі мобілізації;
- 3) не заброньовані та не мають мобілізаційних розпоряджень і працюють на підприємстві, в установі, організації.

Надана відстрочка від призову підлягає анулюванню в разі:

- 1) закінчення строку її дії;
- 2) призначення військовозобов'язаного, який заброньований згідно з переліками посад і професій, на посаду, за якою відстрочка від призову згідно з такими переліками не надається;
- 3) зміни військово-облікових ознак військовозобов'язаних, які дають право на відстрочку від призову на військову службу відповідно до вимог законодавства;
- 4) завершення виконання або скасування мобілізаційного завдання (замовлення) підприємству, установі, організації;
- 5) ліквідації органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації;
- 6) звільнення військовозобов'язаного, який заброньований згідно з переліками посад і професій, з органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, якими була надана така відстрочка.

Вимоги до проведення бронювання :

Посвідчення про відстрочку і повідомлення про зарахування військовозобов'язаних заповнюються чорнилами одного кольору, при цьому виправлення не допускається.

У посвідченні про відстрочку і повідомленні про зарахування військовозобов'язаних строк надання відстрочки від призову, дата і номер акта Кабінету Міністрів України зазначаються словами. Якщо в переліку посад і професій не визначений строк надання військовозобов'язаному відстрочки від призову або проставлена відмітка “до закінчення особливого періоду”, у посвідченні про відстрочку та повідомленні про зарахування військовозобов'язаного необхідно зазначити “шість місяців”.

У повідомленні про зарахування військовозобов'язаного та посвідченні про відстрочку у рядку “Підстава” зазначаються: номер переліку посад і професій, найменування розділу і пункту, за якими оформлено бронювання військовозобов'язаного, дата і номер відповідного акта Кабінету Міністрів України (розпорядження Кабінету Міністрів України № 493-р дск від 18.03.15).

Заповнені бланки повідомлень про зарахування військовозобов'язаних повинні бути підписані та засвідчені печаткою.

Перелік посад і професій:

Найменування розділу	Професійна назва робіт	Відстрочка від призову військовозобов'язаних							Примітка
		рядового складу	сержантського та старшинського складу	офіцерського складу					
				командного профілю	військово-облікової спеціальності	інженерно-технічного профілю	медичного та ветеринарного профілю	юридичного профілю	
	6. Директори музеїв, наукових бібліотек, баз експедиційних і спеціальних машин, навчальних комбінатів, ботанічного саду	всім віком понад 35 років		до капітана віком понад 45 років					
	7. Головні бухгалтери	всім віком понад 35 років		до капітана віком понад 45 років					
	8. Водії спеціальних і вантажних автомобілів	всім віком понад 35 років							
	9. Аспіранти, докторанти	всім незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності							
Розділ V	1. Директори	всім незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності							
Інші навчальні заклади (коледжі, технікуми та училища, крім професійно-технічних училищ)	2. Заступники директорів	всім віком понад 35 років		до капітана віком понад 45 років					
	3. Завідувачі відділень і відділів; старші інженери	всім віком понад 35 років		до капітана віком понад 45 років					
	4. Викладачі	всім віком понад 35 років		до капітана віком понад 45 років					

Перелік посад і професій:

Найменування розділу	Професійна назва робіт	Відстрочка від призову військовозобов'язаних							Примітка
		рядового складу	сержантського та старшинського складу	офіцерського складу					
				командного профілю	військово-облікової спеціальності	інженерно-технічного профілю	медичного та ветеринарного профілю	юридичного профілю	
	3. Лікарі, медсестри	всім віком понад 35 років					до капітана віком понад 45 років		
	4. Водії вантажних і спеціальних автомобілів	всім віком понад 35 років							
Розділ ІХ Дошкільні навчальні заклади	Завідувачі дошкільних навчальних закладів	всім незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності							
Розділ Х Підприємства та організації, що належать до сфери управління МОН (спеціальні конструкторські бюро,	1. Директори і головні інженери	всім незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності							у разі встановлення мобілізаційного завдання (замовлення)
	2. Начальники відділів	всім незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності							

Бланк А

Бланк Б

Посвідчення дійсне за наявності військового
квитка (тимчасового посвідчення)
військовозобов'язаного
серія № _____

ПОСВІДЧЕННЯ № _____
від _____ 20 ____ р.
про відстрочку від призову на військову службу
на період мобілізації та на воєнний час

Видано _____
(найменування військового комісаріату,
органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)
військовозобов'язаному _____

(прізвище, ім'я та по батькові)
рік народження _____
склад (профіль) _____
військово-облікова спеціальність № _____
військове звання _____,
що працює _____

(найменування та адреса підприємства)
на посаді (за професією) _____

"____" розряду, про те, що йому відповідно до
розпорядження Кабінету Міністрів України від
_____ 20 ____ р. № _____ згідно з
переліком посад і професій (додаток до
розпорядження № _____), найменування
розділу _____, пункт _____, надано
відстрочку від призову на військову службу на
період мобілізації та на воєнний час
на _____ місяців

(строк)
з дня оголошення мобілізації.

МП _____
(посадова особа військового комісаріату,
органу СБУ, підрозділу Служби
зовнішньої розвідки, військове звання та підпис)
_____ 20 ____ р.

ПОВІДОМЛЕННЯ № _____
від _____ 20 ____ р.
про зарахування військовозобов'язаного
на спеціальний військовий облік

Військовозобов'язаний _____
(прізвище, ім'я та по батькові)
рік народження _____
склад (профіль) _____
військово-облікова спеціальність № _____
військове звання _____,
що працює _____

(найменування та адреса підприємства)
на посаді (за професією) _____

"____" розряду, відповідно до розпорядження
Кабінету Міністрів України
від _____ 20 ____ р. № _____
згідно з переліком посад і професій (додаток
до розпорядження № _____), найменування
розділу _____, пункт _____,
має право на відстрочку від призову на
військову службу на період мобілізації та на
воєнний час
на _____ місяців

(строк)
з дня оголошення мобілізації.

Найменування військового комісаріату,
органу СБУ, Служби зовнішньої розвідки, в
якому військовозобов'язаний перебуває на
військовому обліку, та місце проживання
військовозобов'язаного _____

(заповнюється простим олівцем)
МП _____
(керівник підприємства)
_____ 20 ____ р.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Строк дії посвідчення про відстрочку від призову
на військову службу на період мобілізації та на
воєнний час продовжено до _____
_____ 20 ____ р.

Підстава _____
(номер переліку посад і професій, найменування розділу і номер
пункту, за якими оформлено бронювання військовозобов'язаного,
дата прийняття і номер акта Кабінету Міністрів України, а також
номер повідомлення про надання відстрочки від призову)

МП _____
(посадова особа військового комісаріату, органу СБУ, підрозділу
Служби зовнішньої розвідки, військове звання та підпис)
_____ 20 ____ р.

Строк дії посвідчення про відстрочку від призову
на військову службу на період мобілізації та на
воєнний час продовжено до _____
_____ 20 ____ р.

Підстава _____
(номер переліку посад і професій, найменування розділу і номер
пункту, за якими оформлено бронювання військовозобов'язаного,
дата прийняття і номер акта Кабінету Міністрів України, а також
номер повідомлення про надання відстрочки від призову)

МП _____
(посадова особа військового комісаріату, органу СБУ, підрозділу
Служби зовнішньої розвідки, військове звання та підпис)
_____ 20 ____ р.

Військовозобов'язаний, що має це посвідчення,
зобов'язаний, крім правил, викладених у
військовому квитку, виконувати такі вимоги:

1. Зберігати це посвідчення при собі
вкладеним у військовий квиток (разом з
тимчасовим посвідченням).

2. У разі звільнення з роботи посвідчення
негайно здати до облікових органів органу
(підприємства, установи, організації) та з'явитися
до військового комісаріату (органу СБУ, підрозділу
Служби зовнішньої розвідки) за місцем
перебування на обліку.

3. У разі зміни адреси місця проживання
повідомити про це у триденний строк обліковим
органам органу (підприємства, установи,
організації) та військового комісаріату (органу
СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки) за
місцем перебування на обліку.

4. За три дні до закінчення строку дії
посвідчення про відстрочку від призову на період
мобілізації та на воєнний час здати це посвідчення
до облікових органів органу (підприємства,
установи, організації).

Зарахувати на спеціальний військовий
облік

МП _____
(посадова особа військового комісаріату,
органу СБУ, підрозділу Служби

зовнішньої розвідки, військове звання та підпис)
_____ 20 ____ р.

Строк дії посвідчення про відстрочку від
призову на військову службу на період
мобілізації та на воєнний час продовжено
до _____ 20 ____ р.

Підстава _____
(номер переліку посад і професій, найменування розділу і
номер пункту, за якими оформлено бронювання
військовозобов'язаного, дата прийняття і номер акта
Кабінету Міністрів України, а також номер повідомлення
про надання відстрочки від призову)

МП _____
(посадова особа військового комісаріату,
органу СБУ, підрозділу Служби

зовнішньої розвідки, військове звання та підпис)
_____ 20 ____ р.

Строк дії посвідчення про відстрочку від
призову на військову службу на період
мобілізації та на воєнний час продовжено
до _____ 20 ____ р.

Підстава _____
(номер переліку посад і професій, найменування
розділу і номер пункту, за якими оформлено
бронювання військовозобов'язаного, дата прийняття і
номер акта Кабінету Міністрів України, а також номер
повідомлення про надання відстрочки від призову)

МП _____
(посадова особа військового комісаріату,
органу СБУ, підрозділу Служби

зовнішньої розвідки, військове звання та підпис)
_____ 20 ____ р.

КНИГА ОБЛІКУ

передачі бланків спеціального військового обліку, військових квитків та особових карток:

КНИГА ОБЛІКУ

передачі бланків спеціального військового обліку, військових квитків та особових карток

(найменування підприємства, установи, організації)

Порядковий номер	Кількість (словами)				Дата, підпис, прізвище та ініціали працівника військового комісаріату, відповідального за приймання документів	Дата, підпис, прізвище та ініціали працівника підприємства, відповідального за отримання документів	Примітка
	посвідчень про відстрочку від призову до Збройних Сил на період мобілізації та на воєнний час	повідомлень про зарахування військовозобов'язаного на спеціальний військовий облік	військових квитків	особових карток			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	три(0001-0003)	три(0001-0003)	три	три	24.07.2015 працівник ЗСУ підпис А.А.Куц	27.07.2015 підпис І.І.Рак	Для проведення бронювання
2	-	два(0001-0002)	-	-	27.07.2015 працівник ЗСУ підпис А.А.Куц		Для постановки на спецоблік

КНИГА ОБЛІКУ

бланків спеціального військового обліку:

КНИГА ОБЛІКУ

бланків спеціального військового обліку

(найменування підприємства, установи, організації)

Порядковий номер	Дата	Орган, від якого отримано, та на підставі якого документа отримано або кому та на підставі якого документа видано	Отримано (кількість)	Видано (кількість)		Залишок (кількість)	
				повідомлень про зарахування військовозобов'язаного на спеціальний військовий облік	посвідчень про відстрочку від призову до Збройних Сил на період мобілізації та на воєнний час	повідомлень про зарахування військовозобов'язаного на спеціальний військовий облік	посвідчень про відстрочку від призову до Збройних Сил на період мобілізації та на воєнний час
1	2	3	4	5	6	7	8
1	24.07.2015	ТОВ «Лтава»	Три (0001-0003)	-	-	3	3
2	27.07.2015	Полтавському ОМВК підпис в книзі д.8 п.2		2		1	3
3	29.07.2015	Кременчуцькому ОМВК супровідний лист №122 від 29.07.2015р		1		0	3
4	25.09.2015	Полтавському ОМВК супровідний лист №185 від 25.09.2015р		0	1	0	2
	01.01.2016	Залишок на 01.01.2016р. Інспектор відділу кадрів підпис І.І.Рак				0	2

У разі анулювання відстрочок підприємства:

- 1) повідомляють в п'ятиденний строк військовим комісаріатам (органам СБУ), у яких військовозобов'язані перебувають на військовому обліку, про дату та підставу анулювання наданих відстрочок від призову;
- 2) анулюють посвідчення про відстрочку шляхом проставлення відмітки та підпису відповідальної особи, а також відмітки в особових картках про зарахування військовозобов'язаних на спеціальний військовий облік;
- 3) здають анульовані посвідчення про відстрочку до військового комісаріату за місцем їх оформлення, а посвідчення військовозобов'язаних, які перебувають на обліку в органах СБУ, — до таких органів для знищення в установленому порядку;
- 4) вносять до книги обліку бланків спеціального військового обліку відповідні записи про використання бланків посвідчень про відстрочку та повідомлень про зарахування військовозобов'язаних.

Відстрочка від призову не переоформлюється і виправлення до посвідчення та повідомлення не вносяться в разі переведення військовозобов'язаного:

- 1) на іншу посаду (у разі зміни розряду), якщо підстава для надання відстрочки від призову (назва розділу, номер пункту переліку посад і професій) не змінюється;
- 2) з допоміжних цехів до основних виробничих цехів і навпаки, якщо за військовозобов'язаним зберігається право на бронювання, що не зумовлює зміну підстави (назва розділу, номер пункту переліку посад і професій) для надання відстрочки від призову;
- 3) у межах органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації на тимчасові роботи строком до трьох місяців із збереженням посади, за якою військовозобов'язаний заброньований;
- 4) на тимчасові роботи, що пов'язані із сезонними роботами в галузях національної економіки, із збереженням посади, за якою військовозобов'язаний заброньований.

Керівники органів державної влади, підприємств з моменту оголошення мобілізації зобов'язані:

- вручити військовозобов'язаним, які заброньовані згідно з переліками посад і професій, посвідчення про відстрочку;
- здати військовим комісаріатам за місцезнаходженням відповідних органів, підприємств, установ, організацій: посвідчення про відстрочку, не вручені військовозобов'язаним, які заброньовані згідно з переліками посад і професій; оформлені відомості на видачу посвідчень про відстрочку.

Звіт про чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час

Додаток 3
до Порядку
Гриф обмеження доступу
(зазначається після заповнення)

ЗВІТ
про чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій
військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час,
станом на 1 січня 20 __ р.

Професійна назва робіт	Порядковий номер	Чисельність працюючих	Чисельність військовозобов'язаних, які працюють			Кількість військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій				Чисельність незаброньованих військовозобов'язаних, які не мають мобілізаційних розпоряджень	Примітка	
			усього	у тому числі		усього	офіцерського складу	у тому числі				
				офіцерського складу	сержантського і старшинського складу			рядового складу	рядового, сержантського і старшинського складу віком (років)			
А		Б					до 35	від 35 до 40	від 40 до 45	від 45 до 60		

Звіт про чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час

2

Продовження додатка 3

Професійна назва робіт	Чисельність працюючих
А	Б
Керівники	1
Професіонали	2
Фахівці	3
Технічні службовці	4
Працівники сфери торгівлі та послуг	5
Кваліфіковані робітники сільського та лісового господарства, риборозведення та рибальства	6
Кваліфіковані робітники з інструментом	7
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	8
Найпростіші професії	9
Усього (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9)	

_____ (найменування посади керівника органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

_____ 20 ____ р.

ПОГОДЖЕНО

Військовий комісар МП _____

(військове звання)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Примітка. Під час заповнення графи "А" зазначаються професійні назви робіт, які наведені в Національному класифікаторі України "Класифікатор професій".

Звіт про чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час

Під час погодження Р(М)ВК державним органам (підприємствам) Звітів про чисельність працюючих та заброньованих військовозобов'язаних проводиться така робота:

погодження звітів здійснюється за умови виконання вимог пункту 53 Порядку, перевіряється наявність відміток про проведення звірок з відповідними Р(М)ВК у Журналі обліку перевірок стану військового обліку призовників і військовозобов'язаних та звіряння їх облікових даних з даними районних міських військових комісаріатів

перевіряється своєчасність розробки звітів відповідно до пункту 54 Порядку;
перевірити наявність інформації до звітів відповідно до пункту 54 Порядку;
перевірити наявність підписів керівників державних органів (підприємств);
перевірити, якість відпрацювання звітів шляхом підтвердження їх числових показників наявністю бланків Посвідчень про відстрочки;

станом на 01.02 та на 01.03 відповідно до Порядку та картотеки облікових (послужних) карток військовозобов'язаних спеціального обліку встановлюється кількість державних органів (підприємств), які не погодили звіти

ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ ВИЯВЛЕНІ ПРИ ПЕРЕВІРКАХ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

1. Своєчасно не оформлюється бронювання військовозобов'язаних за підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час.
2. При зміні штатного розпису не розробляють проекти змін до переліків посад і професій (або нові проекти переліків посад і професій).
3. Звіти про чисельність працюючих та військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій оформлюються не вірно.
4. Не розробляють (не уточнюють) плани заходів щодо вручення посвідчень про відстрочку.
5. Не складають (не уточнюють) плани заміни фахівців, які вибувають у разі мобілізації та у воєнний час.
6. Не розробляють (не уточнюють) та не здійснюють необхідні заходи з підготовки кадрів для заміщення військовозобов'язаних, які підлягають призову до Збройних Сил, інших військових формувань.
7. Заброньовані безпідставно військовозобов'язані, які працюють на посадах не включених до переліку посад та професій.

Перелік документів, що відпрацьовується органами державної влади, підприємствами , які здійснюють бронювання :

- відомості про чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій, та військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час **додаток 2** (у разі подання пропозицій щодо внесення змін до переліку посад і професій)
- звіт про чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані згідно з переліками посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час **додаток 3**
- план заміни працівників, які вибувають на період мобілізації та на воєнний час до Збройних Сил (органів СБУ, Служби зовнішньої розвідки) **додаток 4**
- посвідчення про відстрочку від призову та повідомлення про зарахування військовозобов'язаного на спеціальний військовий облік **додаток 5**
- книга обліку передання бланків спеціального військового обліку, військових квитків (тимчасових посвідчень) та особових карток **додаток 7**
- книги обліку бланків спеціального військового обліку **додаток 8**

Перелік документів, що відпрацьовується органами державної влади, підприємствами, які здійснюють бронювання :

- відомість на видачу посвідчень про відстрочку від призову на військову службу та на воєнний час військовозобов'язаним, які заброньовані згідно з переліками посад і професій, що працюють у разі їх виїзду на строк більше ніж три місяці **додаток 9**
- план заходів щодо вручення посвідчень про відстрочку **додаток 10**
- відомість на видачу посвідчень про відстрочку від призову на військову службу та на воєнний час військовозобов'язаним, які заброньовані згідно з переліками посад і професій, що працюють **додаток 11**
- відомістю на видачу посвідчень про відстрочку від призову на військову службу та на воєнний час уповноваженим цехів та відділів для вручення їх військовозобов'язаним, які заброньовані згідно з переліками посад і професій, що працюють **додаток 12**
- списки осіб, уповноважених від структурних підрозділів для вручення посвідчень
- розписку **додаток 4 до ПКМУ № 921**